

KODEKS O IZMJENAMA I DOPUNAMA KODEKSA SUDAČKE ETIKE

Članak 1.

U Kodeksu sudačke etike ("Službeni glasnik BiH", broj 13/06 i 24/15), u dijelu UVOD, u stavku 1. briše se točka i dodaju riječi "i usklađen je sa Smjernicama za sprječavanje sukoba interesa u pravosuđu Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine."

Članak 2.

U Poglavlju 1. NEOVISNOST, iza točke 1.2., dodaju se točke 1.2.a., 1.2.b. i 1.2.c. koje glase:

- "1.2.a. Sudac može sudjelovati u stalnim i privremenim tijelima koje formiraju izvršna ili zakonodavna vlast samo ako se ova tijela bave pitanjima prava i pravnog sustava. Za ovo sudjelovanje sudac ne može primiti naknadu, osim ukoliko posebnim zakonom nije drugačije propisano.
- 1.2.b. Prilikom odlučivanja o prihvaćanju sudjelovanja u tijelima koje formiraju izvršna ili zakonodavna vlast, sudac treba voditi računa o tome da ovo sudjelovanje na bilo koji način ne izaziva sumnju u njegovu nepristranost, političku neutralnost i neovisnost, imajući u vidu tematiku kojom se to tijelo bavi, te njegov sastav i način rada.
- 1.2.c. Sudac ne može biti član organizacija koje su povezane s agencijama za provođenje zakona, uključujući odbore i povjerenstva za izbor i imenovanje, odbore za razrješenje policijskih rukovoditelja, policijske odbore, te odbore za pritužbe građana na rad policije."
- Iza točke 1.3. dodaje se točka 1.3.a. koja glasi:
- "1.3.a. Sudac se u obavljanju svoje dužnosti može konzultirati o pravnim ili faktičkim pitanjima s drugim nositeljima pravosudnih funkcija ili uposlenicima pravosudnih institucija, vodeći računa da prilikom ovih konzultacija ne razmijene informacije o predmetima koji su u tijeku."
- U točki 1.6. briše se riječi "i izvan sudskog postupka".

Članak 3.

U Poglavlju 2. NEPRISTRANOST, iza točke 2.2. dodaju se točke 2.2.a., 2.2.b. i 2.2.c. koje glase:

- "2.2.a. Kod procjene razloga za izuzeće u postupku, radi izbjegavanja bilo kakvog percipiranog, potencijalnog ili stvarnog sukoba interesa, sudac treba naročito voditi računa o svim dužnostima i aktivnostima koje je obavljao prije preuzimanja pravosudne funkcije.
- 2.2.b. Sudac koji se namjerava prestati baviti sudačkom funkcijom ili koji zna da mu u razdoblju koje predstoji funkcija prestaje po sili zakona ili odlukom Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća Bosne i Hercegovine, ne smije koristiti sudačku funkciju i resurse koji su mu na raspolaganju kao sucu radi promoviranja svoje buduće djelatnosti, te će u tom smislu voditi računa o postojanju mogućih razloga za svoje izuzeće u postupcima u kojima sudjeluje.
- 2.2.c. Ukoliko sudac zna da član njegove obitelji ili druga njemu bliska osoba ima financijski, politički ili drugi interes u predmetu u čijem postupku sudjeluje kao sudac, treba tražiti svoje izuzeće u postupku, što podrazumijeva da sudac treba uložiti razuman napor u svrhu svog informiranja o financijskim, političkim i drugim interesima članova svoje obitelji."
- Iza točke 2.2.2. dodaje se točka 2.2.2.a. koja glasi:
- "2.2.2.a. Prilikom donošenja odluke o pristupanju organizaciji iz nevladinog sektora, sudac treba pažljivo razmotriti ciljeve te organizacije, njene aktivnosti, izvore financiranja, rukovodstvo i raznolikost članstva, njihove interese, veze s vladinim tijelima, pravosudnim institucijama, političkim

organizacijama, te posebno voditi računa da ta organizacija ne obavlja diskriminaciju po bilo kom temelju."

U točki 2.2.3., iza alineje (d) dodaje se nova alineja (e) koja glasi:

"(e) biti član ili na drugi način sudjelovati u radu izbornih povjerenstava;"

Ranija alineja (e), koja postaje alineja (f), mijenja se i glasi:

"(f) potpisivati peticije, osim po pitanjima koja se izravno tiču rada sudova, neovisnosti pravosuđa ili fundamentalnih aspekata provođenja pravde."

Točka 2.2.5. mijenja se i glasi:

"2.2.5. Sudac se uzdržava od svih aktivnosti koje bi u javnosti mogle biti percipirane kao podrška političkoj aktivnosti člana njegove uže obitelji."

Iza točke 2.3. dodaje se točka 2.3.a. koja glasi:

"2.3.a. Sudac treba voditi računa da njegovi prijateljski odnosi s drugim članovima pravne struke, uključujući odvjetnike i javne bilježnike, kod stranaka u postupku i opće javnosti ne stvaraju percepciju o postojanju sukoba interesa, te treba obavijestiti stranke u postupku o postojanju prijateljskih veza s nekom od stranaka."

Točka 2.4. mijenja se i glasi:

"2.4. Sudac ne daje bilo kakav komentar u javnosti ili privatno, kako u vezi predmeta u kojem postupka ili u kojem bi mogao postupati, tako ni u predmetima drugog suca, a koji bi opravdano mogao izazvati sumnju u njegovu nepristranost ili bi mogao predstavljati neprimjeren utjecaj."

Iza točke 2.4., dodaju se točke 2.4.a., 2.4.b. i 2.4.c. koje glase:

"2.4.a. Sudac može javno iznositi svoje stavove i mišljenja u svrhu unaprjeđenja prava i pravnog sustava, te komentirati društvene pojave, ali vodeći računa o načelima nepristranosti i neovisnosti pravosudne funkcije te, prilikom donošenja odluke hoće li nastupati u javnosti, sudac treba uzeti u obzir sljedeće faktore:

- (a) tiču li se prava, pravnog sustava i pravosuđa pitanja o kojima će govoriti;
- (b) hoće li javnim nastupom doprinijeti edukaciji ili boljoj informiranosti javnosti o ovom području;
- (c) jesu li to pitanja koja se tiču profesionalne zajednice ili samo njega pojedinačno i
- (d) je li bolje o tim pitanjima oglasiti se pomoću strukovnih udruga.

2.4.b. Za istupanje u javnim i komercijalnim medijima sudac ne može primiti naknadu.

2.4.c. Sudac ne smije u medijskim nastupima promovirati poslovne subjekte i komercijalne aktivnosti, niti ugledom svoje pozicije utjecati na promociju drugih pravnih ili fizičkih osoba ili političkih stranaka."

Iza točke 2.5. dodaju se točke 2.6., 2.7. i 2.8. koje glase:

"2.6. Sudac treba voditi računa da njegova komunikacija sa stranama u postupku i drugim osobama ne dovodi u sumnju njegovu neovisnost i nepristranost i mora odbaciti svaki pokušaj strana u postupku i drugih osoba da s njim komuniciraju *ex parte*, vodeći računa o ovoj zabrani čak i kada se čini da je komunikacija *ex parte* učinkovitija i praktičnija.

2.7. Sudac treba poduzeti razumne napore, uključujući i odgovarajući nadzor, kako bi osigurao da osoblje pravosudne institucije u kojoj obavlja svoju dužnost ne krši smjernice o komunikaciji *ex parte*.

2.8. Sudac obavlja imenovanja vještaka i stručnjaka nepristrano i na temelju stručnosti, bez nepotizma i favoriziranja i odobrava pravičnu naknadu imenovanim osobama sukladno vrijednostima pruženih usluga."

Članak 4.

U Poglavlju 4. INTEGRITET I DOLIČNO PONAŠANJE, iza točke 4.5. dodaje se točka 4.5.a. koja glasi:

"4.5.a. Pri raspolaganju imovinom čiji je isključivi vlasnik ili suvlasnik s bračnim partnerom, sudac je dužan voditi računa i izbjegavati svaki percipirani, potencijalni ili stvarni sukob interesa i sve situacije koje mogu zahtijevati njegovo izuzeće, npr. davanje u zakup nekretnina kao uredskih prostorija vladinim institucijama, javnim bilježnicima, odvjetnicima i drugim osobama čija je djelatnost povezana s radom pravosuđa."

Iza točke 4.6. dodaje se točka 4.6.a. koja glasi:

"4.6.a. Sudac se treba uzdržavati od posjećivanja onih mjesta za koja postoji sumnja da su mjesta odvijanja kriminalne aktivnosti ili da ih posjećuju osobe koje bi mogle biti uključene u kriminalne aktivnosti."

Iza točke 4.7. dodaju se točke 4.7.a., 4.7.b., 4.7.c. i 4.7.d. koje glase:

"4.7.a. Sudac ne smije koristiti svoj položaj za promociju poslovnih subjekata, promociju investiranja u poslovne poduhvate, te prikupljanje sredstava za aktivnosti poslovnih subjekata.

4.7.b. Sudac ne smije koristiti svoj utjecaj među kolegama i u društvu da bi osigurao zaposlenje člana svoje obitelji kod bilo koje pravne ili fizičke osobe, a posebno u drugoj pravosudnoj instituciji, što podrazumijeva i davanje preporuka.

4.7.c. Sudac ne smije na bilo koji način sudjelovati u aktivnostima člana obitelji na prikupljanju sredstava u njegovim poslovnim, političkim, građanskim i drugim aktivnostima.

4.7.d. Sudac treba upozoriti članove svoje obitelji da u svojim poslovnim, finansijskim i drugim aktivnostima ne koriste njegovo ime i ugled."

U točki 4.8., umjesto točke stavlja se zarez i dodaju riječi "i tijekom i nakon obavljanja funkcije."

U točki 4.9., na početku rečenice dodaju se riječi "Vodeći računa da sudačka funkcija ima prioritet nad svim njegovim ostalim aktivnostima" i stavlja se zarez.

Iza točke 4.9. dodaju se točke 4.9.a. i 4.9.b. koje glase:

"4.9.a. Prilikom prihvatanja obrazovnih i stručnih angažmana, sudac treba uzeti u obzir informacije o organizatoru i sudionicima u edukaciji kako bi izbjegao mogući sukob interesa.

4.9.b. Sudac može kroz obrazovne i stručne aktivnosti raditi na unaprjeđenju znanja i vještina pravника, a prilikom provođenja ove aktivnosti sudac ne smije odavati informacije o pojedinačnim strankama i postupajućim nositeljima pravosudne funkcije u pojedinačnim predmetima."

U točki 4.11., na kraju rečenice briše se točka i dodaju riječi "i tijekom i nakon obavljanja ove funkcije".

Iza točke 4.11. dodaje se točka 4.11.a. koja glasi:

"4.11.a. Sudac treba upoznati članove svoje uže obitelji s pravilima koja se odnose na primanje nedozvoljenih poklona ili druge koristi."

Točka 4.13. se briše.

U ranijoj točki 4.14., koja postaje točka 4.13., na kraju rečenice se umjesto točke stavlja zarez i dodaju riječi "te treba osigurati da sudsko osoblje koje radi pod njegovim nadzorom poštuje obvezu prikladnog odijevanja u sudnici i u svim ostalim prilikama."

Članak 5.

U Poglavlju 5. STRUČNOST I ODGOVORNOST PREMA POSLU, iza točke 5.6. dodaje se nova točka 5.7. koja glasi:

"5.7. Sudac treba redovito pohađati edukaciju o pravosudnoj etici i integritetu."

Članak 6.

Ovaj Kodeks o izmjenama i dopunama Kodeksa sudačke etike stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 08-02-2-3886-1/2018

27. studenoga 2018. godine
Sarajevo

Predsjednik
Milan Tegeltija

Na osnovu člana 17. tачка (29) Zakona o visokom sudskom i tužilачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 25/04, 93/05, 48/07 и 15/08), Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине, на сједници одржаној 27.11.2018. године, усвојио је

КОДЕКС О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА КОДЕКСА СУДИЈСКЕ ЕТИКЕ

Члан 1.

У Кодексу судијске етике ("Службени гласник БиХ", број 13/06 и 24/15), у дијелу УВОД, у ставу 1. брише се тачка и додају ријечи "и усклађен је са Смјерницама за спречавање сукоба интереса у правосуђу Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине."

Члан 2.

У Пoglavlju 1. НЕЗАВИСНОСТ, iza тачке 1.2, додају се тачке 1.2.a, 1.2.b. и 1.2.ц. које гласе:

"1.2.a. Судија може учествовати у сталним и привременим органима које формирају извршна или законодавна власт само ако се ови органи баве питањима права и правног система. За ово учешће судија не може примити накнаду, осим уколико посебним законом није другачије прописано.

1.2.b. Приликом одлучивања о прихватању учешћа у органима које формирају извршна или законодавна власт, судија треба водити рачуна о томе да ово учешће на било који начин не изазива сумњу у његову непристрасност, политичку неутралност и независност, имајући у виду тематику којом се тај орган бави, те његов састав и начин рада.

1.2.ц. Судија не може бити члан организација које су повезане са агенцијама за спровођење закона, укључујући одборе и комисије за избор и именовање, одборе за разрешење полицијских руководиоца, полицијске одборе, те одборе за притужбе грађана на рад полиције."

Иза тачке 1.3. додаје се тачка 1.3.a. која гласи:

"1.3.a. Судија се у вршењу своје дужности може консултовати о правним или фактичким питањима са другим носиоцима правосудних функција или запосленицима правосудних институција, водећи рачуна да приликом ових консултација не размијене информације о предметима који су у току."

У тачки 1.6. бришу се ријечи "и ван судског поступка".

Члан 3.

У Пoglavlju 2. НЕПРИСТРАСНОСТ, iza тачке 2.2. додају се тачке 2.2.a, 2.2.b. и 2.2.ц. које гласе:

"2.2.a. Код процјене разлога за изузеће у поступку, ради избјегавања било каквог перципираног, потенцијалног или стварног сукоба интереса, судија треба да нарочито води рачуна о свим дужностима и активностима које је вршио прије преузимања правосудне функције.

2.2.b. Судија који намјерава да се престане бавити судијском функцијом или који зна да му у периоду који предстоји функција престаје по сили закона или одлуком Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине, не